

Anna Dodas,
en una imatge a les
costes gironines
FAMÍLIA DODAS

EL VOLCÀ
Anna Dodas i
Noguera
Editorial: La Busca
Barcelona, 2016
Pàgines: 97
Preu: 12 euros

Ramon Farrés **filòleg**

“L’Anna escrivia poesia de manera passional”

El filòleg Ramon Farrés parla d’Anna Dodas, de qui era company quan la poeta i una amiga van ser assassinades a prop de Montpeller el 1986. Quan es compleixen 30 anys del trist succeís, Farrés i els familiars de Dodas han reeditat *El volcà*, poemari que inclou *Paisatge amb hivern*, amb què el mateix 1986 Dodas va guanyar el premi Amadeu Oller.

Vas conèixer Anna Dodas i Noguera l’any 1979 a COU, a Vic. Podria ser que el mite d’Anna Dodas hagués deixat en un segon pla la lectura de la seva obra?

Es pot fer aquesta interpretació, però és normal que s’esborri força la memòria d’una persona que desapareix als 23 anys, per molt que hagi guanyat el premi Amadeu Oller.

Ara fa 30 anys de l’assassinat a Montpeller. Com creus que es podria fer justícia amb l’obra de Dodas?

És el que procurem la família i jo reeditant *El volcà*. Es va intentar durant una època amb el premi Memorial Anna Dodas, però va acabar sent una cosa bastant local. Era un premi a obra publicada que es donava a Folgueroles però d’àmbit nacional.

La seva memòria hauria d’anar acompanyada de suport institucional, com el de l’AELC l’any 2008?

Tampoc no veig clar anar al Departament de Cultura demanant que en promocionin l’obra. Però hi ha una informació que puc oferir en primícia: aquest any, durant la Setmana de la Poesia, hi haurà un recital dedicat a Anna Dodas. A més, la Mireia Vidal-Conte està preparant una antologia de poesia del XX i hi inclourà l’Anna.

Anna Dodas, a més de poesia, va escriure assaig i prosa. De fet, sembla que es decantava per la narrativa, i que la seva irrupció

en el terreny poètic va sorprendre més d'un dels seus amics.

Ella escrivia poemes des dels catorze com a mínim. Una de les primeres coses que ens vam ensenyar mútuament van ser poemes. Però també hi va haver un moment en què tenia molt interès a escriure narrativa. Va guanyar un premi de narració de Vic. Tot i això, jo diria que no va deixar mai d'escriure poesia. Hi ha un projecte incipient: publicar-ne un recull de narracions. A AUSA ja n'hi ha algunes de publicades. Si no s'ha fet abans és perquè jo vaig estar set anys a Berlín, per exemple. Que hi hagi gent jove que s'hi va interessant ens hi ha esperonat.

L'hivern del 1985 va ser veritablement cru. El seu primer llibre, per tant, parteix d'un pretext real, tot i que el transcendeix. A més, en una entrevista a 'AUSA', l'any 1986, Dodas diu que el seu primer llibre és un llibre intimista, no pas de "sonets de circumstàncies".

La seva manera d'escriure poesia era molt passional. L'Anna vivia així, intensament. Ella parteix de la seva experiència interior. L'hivern li va servir per expressar el seu hivern interior. En la narrativa potser hi havia més planificació.

'El volcà' és un llibre que sublima l'experiència de la mort. Parteix d'imatges punyents des d'un discurs amoral. Es mou entre contraris: la neu de l'hivern i el foc del volcà; la vida i la mort; la plana de Vic i Barcelona; allò masculí i l'element femení. Sublima la mort i la vida. L'Anna tenia una consciència molt forta, poc racional, de l'existència. El primer poema d'*El volcà* parla de la vida, per exemple. Hi ha imatges de la natura viva.

Creus que es fonen, però, els elements contraris? O conviuen sense arribar mai a tocar-se? El títol del llibre és 'Paisatge amb hivern', i no pas 'Paisatge d'hivern'.

No sé si es fonen. Però sí que diria que hi són tots.

La musicació de Josep Baucells també inclou aquest mecanisme de contrastos (sempre representats per més de dues veus). Pot ser que això reflecteixi el diàleg intern que Dodas mantenia amb ella mateixa? I un diàleg amb el pare, amb Baucells, amb Plath...

Quan la llegeixes t'emportes la idea d'una existència dramàtica, però l'Anna era això i tot el contrari: vital, riallera; gaudia molt dels plaers sensuals. Era una mica d'extrem, això sí. Podia passar d'un estat d'eufòria a l'altra banda.

La poesia de Dodas té un fort component musical. Va estudiar música a Vic, i després al Conservatori Superior de Música de Barcelona. Feia concerts i era professora de guitarra.

Va tenir alts i baixos. Hi havia moments que tenia ganes d'engegar la música i la guitarra a dida. Totes dues arts li agradaven molt, i no hi establia una diferència qualitativa. Però no sabia a què s'havia de dedicar.

En els seus versos no hi ha comes, i si n'hi ha només són dins un mateix vers. Si no, hi ha salts entre versos o versos trencats. Tot plegat provoca en el lector una batzegada, fa que els elements lèxics es precipitin, s'ajuntin involuntàriament.

Una de les coses que jo, que sóc molt més cartesià, li retreia, era l'ús de la puntuació. Però ella continuava amb la seva història, i vist amb perspectiva, aquest recurs espontani fa que els poemes tinguin una altra lectura diferent.

Ester Pou Jutglar va analitzar la influència

de Sylvia Plath en els llibres de Dodas. L'estudi es pot trobar a la revista 'AUSA'. A més de Plath i de Sarsanedas, a qui va dedicar la tesina de final de carrera, on creus que s'abeura Dodas en el moment d'escriure?

Plath la va influir molt, com ara al poema *Pare*. En la narrativa li agradava Rodoreda, els seus contes en tenen influències. Els *Mites*, de Sarsanedas. Un poeta que havíem llegit junts és Foix. Encara que pugui semblar estrany, perquè Foix és molt més formal. Un exemple prou clar de la seva influència és el símbol dels cavalls.

Ramon Farrés
era parella d'Anna
Dodas quan va ser
assassinada
FAMÍLIA DODAS

L'apunt

Els que vam llegir *Paisatge amb hivern* després de guanyar el premi Amadeu Oller ens vam quedar fascinats per la combinació entre una poesia depurada i la manera de dir; la vivència, el sentiment i l'estètica. A mitjan anys vuitanta tothom s'emmirallava en Maria Mercè Marçal, que tot just havia publicat *La germana, l'estrangera*. L'energia que desprenia l'obra de Dodas era un reflex d'una personalitat, que hauria esclatat en l'obra posterior. Després de la desaparició i mort violenta, els versos de l'inèdit *El volcà* van resultar profètics: "Vingueren cavalls / amb ulls de maragda. / Un anell verd viu / sorprenué la nit. / La mort / fornida de sella / i agafat a la crina / l'amor." L'esforç de Ramon Farrés, al llarg d'aquests anys, val molt la pena. **(David Castillo)**

És una imatgeria que s'escapa de la racionalitat.

El temps interior de Dodas devia ser molt més llarg que no pas el temps objectiu, històric, mesurat.

Això és habitual en aquesta època de la vida. Dels 18 als 23 anys tinc la sensació que em van passar moltes més coses que dels 30 als 50. Ja hi ha molts fets que són repeticions. Es perd intensitat. Que l'Anna era molt precoç és evident: per breu que sigui l'obra, que amb 23 anys escrivís això, fes concerts de guitarra...

Dodas ha estat o és referent de poetes que no la van arribar a conèixer. Hi ha una condició intemporal en els seus versos? Per què creus que deu ser?

Aquesta és la gran pregunta. Què passarà d'aquí a 50 anys. Si l'he reeditat és perquè li volia donar una segona oportunitat, però no t'ho puc dir. Les darreres reaccions, tot i això, em fan ser optimista. Esperem que un dia la cosa marxi per si sola, que no haguem de ser la família i jo els qui ho impulsem. Jo crec que ara estem més a prop d'això que mai. *